

Калейдоскоп Університетських Подій

Започатковано 1 вересня 2009 р.

№4

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ВІСНИК
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРАВА НАН УКРАЇНИ

ВІТАЄМО ПОЧЕСНОГО РЕКТОРА КУП НАНУ З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

Шановний Юрію Сергійовичу!

Професорсько-викладацький колектив Київського університету права НАН України щиро вітає Вас, директора Інституту держави і права НАН України, почесного ректора КУП НАНУ, академіка НАН України з днем народження.

Ваш життєвий шлях є яскравим свідченням багатогранного таланту науковця, громадського діяча, мудрої людини, до думки якої прислухаються. Своєю працелюбністю, організаторськими здібностями, активною науковою та громадською діяльністю Ви здобули повагу, високий авторитет в Україні та за її межами, а також у колективах, які Ви очолюєте та з якими співпрацюєте.

Ви – творча особистість, глибоко порядна і чуйна людина, і злагода будуть завжди у Вашому домі.

Вам притаманна фантастична енергія і працездатність. Ви маєте величезний досвід, гострий аналітичний розум, глибокі знання у багатьох галузях. Ви демократичні, доброзичливі, відкріті для спілкування, завжди готові прийти на допомогу іншій людині.

Щиро бажаємо Вам плідної праці на нелегкій науковій ниві – примноження внеску в скарбницю українського законодавства.

Бажаємо Вам міцного здоров'я, щастя, благополуччя, подальших успіхів у будь-яких починаннях.

Нехай Вас підтримують і надихають рідні люди, розуміють та допомагають колеги, оминають негаразди та непорозуміння.

Хай доля збагачує Вас життєвою мудростю, енергією, натхненням та радістю сьогодення, а мир

ВІТАЄМО УНІВЕРСИТЕТ З 14-ОЮ РІЧНИЦЕЮ!

Київський університет права НАН України пройшов славний шлях від вищої школи права при Інституті держави і права ім. В.М. Корецького НАН України до унікального навчально-наукового комплексу європейського типу, де готуються юристи ХХІ століття.

Студенти, які вперше переступили поріг нашого учбового закладу у вересні 1996 року й до нині, складають еліту українського суспільства, і є конкурентоспроможними на ринку юридичної праці.

Київський університет права Національної академії наук України – молодий вищий навчальний заклад. Проте значні здобутки, якими позначена його історія, досить красномовно свідчать про високий потенціал, перспективність та великі можливості університету.

На даному етапі КУП НАНУ має вищий, IV рівень акредитації, широку мережу міжнародних зв'язків, висококваліфікований і досвідчений професорсько-викладацький склад, розвинуту науково-технічну базу. Поряд з наданням загальних та спеціалізованих знань і професійних навичок, велика увага приділяється виявленню та розвиткові науково-дослідницьких і творчих здібностей студентів.

Завдяки зусиллям та плідній діяльності науково-педагогічних працівників, цілеспрямованій організаторській роботі ректорату в університеті відбулися зміни в організації підготовки фахівців. Університет має високий рейтинг у національному освітньому середовищі. Тисячі студентів здобули сучасну професійну підготовку, стали знаними спеціалістами, магістрами, науковцями. У

сучасному конкурентному середовищі на ринку освітніх послуг, високий професіоналізм працівників університету дає можливість здійснювати підготовку висококваліфікованих фахівців, які володіють сучасними знаннями та технологіями.

В Україні й за кордоном університет вирізняється високоінтелектуальним професорсько-викладацьким складом, давніми традиціями, адаптованою до європейської та світової освітньої системи ступеневої підготовки, сучасними інноваційними технологіями навчання.

В університеті активно працюють органи студентського самоврядування. Культурно-розважальні заходи, які стали доброю традицією

для КУП НАНУ, є невід'ємною складовою студентського життя.

Стрімкий розвиток Київського університету права НАН України продовжується. На шляху до подальших освітніх реформ і наукових звершень, незмінним залишається провідний напрямок роботи КУП НАНУ – формування національної свідомості, культурної, прогресивної, творчо мислячої молоді.

Сподіваємося, що вагомий науковий, інтелектуальний потенціал нашого колективу й надалі сприятиме розвитку освіти і науки, впровадженню високих стандартів по підготовці кваліфікованих кадрів, відданих обраній справі задля розвитку України.

Тож бажаємо викладачам і студентам віри в себе, у свою країну, в свій шлях до кращого майбутнього.

Нових Вам знань, досягнень і перемог, високих злетів і здобутків!

Вітання — 1 стор.

Новини наукового життя — 2 стор.

Міжнародні зв'язки — 3 стор.

У сфері правознавства — 4 стор.

Новації університету — 5 стор.

Союзії у номері:

Найвизначніші події листопада (фоторепортажі) — 6–7 стор.

Студентські події — 8–9 стор.

Крок до прекрасного — 10–11 стор.

Книжкова поліція — 12 стор.

НОВИНИ НАУКОВОГО ЖИТЯ КУП НАНУ

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ КУП НАНУ В АР КРИМ

Київський університет права НАН України започаткував проведення циклу міжнародних науково-практических конференцій під назвою «Сучасні проблеми правової системи України», перша з яких проходила з 29 жовтня до 1 листопада 2009 р. у м. Алушта (АРК). Організаторами конференції виступили Київський університет права НАН України і Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського.

Крім представників установ-організаторів, у роботі науково-практичної конференції брали участь молоді вчені, аспіранти та студенти провідних навчальних закладів та установ, зокрема: Міністерства юстиції України, Інституту держави і права ім. В.М. Корецького, Київського національного університету ім. Т.Шевченка, Київського національного університету внутрішніх справ, Одеської національної юридичної академії, Донецького юридичного інституту ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, Донецького національного університету, Маріупольського державного гуманітарного університету.

Робота науково-практичної конференції «Сучасні проблеми правової системи України» традиційно здійснювалася у формі пленарного засідання та засідання наукових секцій. З привітальним словом до учасників конференції на пленарному засіданні, виступив ректор Київського університету права НАН України, професор, Заслужений юрист України Ю.Бошицький. Він зокрема, зазначив, що на сучасному етапі Україна переживає складний процес реформування свого правопорядку і його адаптації до нових соціально-політических та економіческих умов. Важлива роль, при цьому, відводиться з'ясуванню закономірностей виникнення, розвитку та функціонування правових систем сучасності з метою вдосконалення національного законодавства. І саме тому, обрана тематика науково-практичної конференції є гарною можливістю наукового диспути для молодих вчених, під час проведення якого доцільно обговорити сучасний стан національної правової системи, шляхи розбудови правової системи України, провести грунтovий порівняльний аналіз сучасних правових систем і розробити науково-та юридично-обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення функціонування правової системи України. Для студентської молоді є чудова нагода набути нових знань, які нададуть можливість орієнтуватися не лише в глобальних процесах правового розвитку сучасного світу, але й в процесі інтеграції України до європейського правового простору.

На пленарному засіданні до учасників конфе-

ренції з привітанням звернувся проректор з наукової роботи Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського В.Бержанський, який зазначив, що такий науковий захід, який проводить Київський університет права НАН України на кримській землі, сприє подальшому утвердженню наукових зв'язків між навчальними закладами та надає можливості залучити науковців та практиків до обговорення проблем у сфері обраної проблематики.

Після пленарного засідання учасники конференції працювали в шести наукових секціях: теорії та історії держави і права, історії політичних та правових вчень, філософії права (керівник — к.ю.н., доцент Т.Дідич); конституційного та фінансового права, адміністративного права та процесу (керівник — проректор з наукової роботи, к.ю.н., доцент О.Чернецька); цивільного права та процесу, земельного, аграрного та трудового права, права інтелекту-

Відкриття конференції

альної власності (керівник — завідувач кафедри цивільного та трудового права, к.ю.н. О.Мацегорій); екологічного та підприємницького права (керівник — завідувач кафедри підприємницького права, к.ю.н. С.Юшин); кримінального права та процесу, кримінально-виконавчого права та кримінології (керівник — завідувач кафедри кримінального права та процесу, к.ю.н., доцент З.Тростюк); міжнародного права та порівняльного правознавства (керівник — завідувач відділення міжнародного права, к.ю.н., доцент А.Мацко).

Засідання наукових секцій, як і робота всієї науково-практичної конференції, пройшли на високому науково-теоретичному рівні, в дусі дискусій з поміркованою полемікою та великом зацікавленням як молодих вчених так і студентської молоді.

Фоторепортаж: стор. 6

КРУГЛИЙ СТІЛ: «ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЙОГО ПРАВОВИЙ СТАТУС»

03.12.2009 р. у КУП НАН України вперше до Дня місцевого самоврядування та до 220-ї річниці повернення м. Києву Магдебурзького права було проведено круглий стіл на тему: «Історія становлення і розвитку місцевого самоврядування та його правовий статус».

Роботу круглого столу відкрив ректор, професор Ю.Л.Бошицький, який підкresлив актуальність питань які розглядаються, та наголосив на тому, що Конституція України закріплює принцип місцевого самоврядування. Ректор університету висловив сподівання з приводу того, що цей захід стане традиційним, оскільки він у своїй сутності має велике почуття патріотизму до міста, в якому навчаються студенти.

У роботі даного заходу взяли участь

Д.О.Скринька, юрист у галузі конкурентного права, к.ю.н., завідувач відділення міжнародного права А.С.Мацко, керівник юридичної клініки «Фенікс» А.П.Чернега, проректор з наукової роботи С.В.Бобровник, проректор з наукової роботи О.В.Чернецька. Під час підготовки до даного заходу студенти відвідали Музей Магдебурзького права в м. Києві та дослідили на архівних матеріалах наступні питання:

1. Історичні аспекти розвитку Магдебурзького права.

2. Поняття муніципалітету (місцевої влади та його правовий статус). Історичні аспекти розвитку Магдебурзького права.

3. Співпраця місцевої влади з органами студентського самоврядування — важлива складова ефективності територіальних громад.

Фоторепортаж: стор. 6

ПРИВІТАННЯ РЕКТОРОМ ТА СТУДЕНТАМИ КУП НАН УКРАЇНИ ПРЕЗИДЕНТА НАН УКРАЇНИ Б.Є.ПАТОНА З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ

Життя кожної людини — це сторінки книги, які перегортаються зі змістовним наповненням, прикладом якої є Борис Євгенович Патон. Видатний вчений в галузі зварювання металургії та технології металів, організатор науки, державний і громадський діяч. Протягом 46 років очолює Національну академію наук, Президент міжнародної асоціації академій наук. За самовіддану працю Б.Є.Патона відзначено численними науковими та державними нагородами та преміями.

27 листопада 2009 р. в конференц-залі Національної академії наук України зібралися професори, академіки, викладачі елітних вузів, щоб привітати Б.Є.Патона з Днем народження.

Студенти Київського університету права НАН України, а саме студентський актив, завдяки ректору університету Ю.Л.Бошицькому, мали можливість бути присутнimi серед найвідоміших науковців та діячів науки, культури, політики, як особисто привітати науковця — легенду.

Привітання від представників університету відрізнялися з поміж інших творчим змістом, вітальними теплими словами, які линули з вуст юних студентів.

Разом з ректором, студенти університету подавали імениннику картину із зображенням чудового карпатського краєвиду та чудові сувеніри із символікою університету.

Після урочистих поздоровель, ректор університету разом з відомими науковцями П.П.Толочком, Ю.С.Шемшученком та представниками Відділення історії, філософії та права НАН України обговорив питання щодо будівництва на території університету каплички. У свою чергу студенти також мали можливість поспілкуватися з видатними вченими-науковцями та обговорити проблеми студентаства. Під час спілкування студенти підкresлили, що вражені особистими та професійними якостями Б.Є.Патона, який з великим натхненням дбає про наукову молодь, якій належить майбутнє, про залучення молодих талантів до наукових праць в інститутах та аспірантурі.

По завершенню устроїті було зроблено фото на згадку в стінах Національної академії наук України.

Фоторепортаж: стор. 7

УЧАСТЬ ПРЕДСТАВНИКІВ КУП НАНУ НА МЕТОДОЛОГІЧНОМУ СЕМІНАРІ НА ТЕМУ: «ТЕОРЕТИКО- МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧASNOGO КОНСТИТУЦІОНАЛІЗMU ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ»

27 жовтня у Великому конференц-залі Національної академії наук України за сприянням Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України та юридичної фірми «Салком» відбувся методологічний семінар на тему: «Теоретико-методологічні проблеми сучасного конституціоналізму та державного управління в Україні».

У роботі семінару приймали участь народні депутати України, керівні працівники Верховної Ради України, Секретаріату Президента України, Кабінету Міністрів України, ЦВК України та інших державних органів, Академії правових наук України, а також науковці інститутів НАН України та викладачі вищих навчальних закладів.

Приємно відзначити, що лише студенти Київського університету права НАН України на запрошення ректора, професора Ю.Л.Бошицького мали унікальну можливість брати участь в роботі семінару за участь найповажніших осіб держави, а саме: Ю.С.Шемшученка — Директора Інституту держави і права ім. В.М. Корецького.

Під час семінару

Виступ Міністра юстиції України М.В.Оніщука

проекту змін Конституції Президента України, то тут Ю.С.Шемшученко звернув увагу на те, що формування двопалатного Парламенту не сприятиме покращенню якості законодавства, а напавки, сприятиме поглиблению суперечок всередині країни та більшому забезпеченню інтересів бюрократичного апарату.

Також до слова було запрошено Міністра юстиції України Миколу Васильовича Оніщука та народного депутата України, кандидата політичних наук Юрія Романовича Мірошниченка, які висловили свої погляди стосовно даного питання.

Науковці дійшли єдиного висновку, якщо хоча б половина висловленого на семінарі буде втілено у життя, то Україна дуже швидко подолає всі внутрішні конфлікти та з гордістю вийде на європейський рівень розвитку.

Для студентів КУП НАНУ було корисно дізнатись про конституційно-правові аспекти державного управління в Україні, про проблеми адміністративної реформи та оптимізації структури державного управління, підвищення його якості та ефективності, проведення конституційної реформи в Україні, про основні напрями і шляхи вдосконалення системи державного управління, адже покоління молодих юристів повинні знати як у майбутньому навести лад в країні та відновити справжні права і свободи для всіх українців, згідно офіційних роз'яснень та системного оновлення конституційного регулювання суспільних відносин.

Студенти КУП НАНУ з
академіком Ю.С.Шемшученко

НАН України, академіка НАН України; М.В.Онішука — Міністра юстиції України; Т.В.Мотренко — Начальника Головного управління державної служби України; В.Ф.Сіренка — Головного наукового співробітника Інституту держави і права ім. В.М. Корецького; Ю.А.Левінська — Директора Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України, академіка НАН України; М.В.Поповича — Директора Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди; Є.Кубка — Головного наукового співробітника Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, академіка АПрН України та ін.

Вступне слово було надане директору Інституту держави і права ім. В.М. Корецького, академіку НАН України — Ю.С.Шемшученку. Юрій Сергійович зазначив, що основною проблемою українського законодавства є те, що воно є неякісним. Головним критерієм має стати сумілнне виконання законів для затвердження правових принципів у нашій державі. Стосовно

ПАТРІАРХ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОЗНАВСТВА ШРИХИДО ПОРТРЕТА АКАДЕМІКА НАН УКРАЇНИ ЮРІЯ СЕРГІЙОВИЧА ШЕМШУЧЕНКА

Серед хаосу і трагедій нашого часу, яких нині так багато, не впадаймо у відчай, а орієнтуємося на мудрість, витримку, працю, інтелект видатних особистостей, які ще збереглися в Україні і, які дбають про наукове забезпечення країцької майбутньої рідної держави.

Прикладом того, як треба жити по совісті та у згоді із законом, а також як треба відстоювати істину та дбати про майбутнє, є доктор юридичних наук, професор, академік НАН України та Академії правових наук України, почесний ректор Київського університету права НАН України, директор Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України Ю.С.Шемшученка.

Рядки з біографії.

Народився Юрій Сергійович 14 груд

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ УНІВЕРСИТЕТУ

Українсько-німецька конференція

«Вирішення інвестиційних спорів: українська та німецька перспектива»

23–24 жовтня цього року у м. Регенсбург (Німеччина, Баварія) відбулася спільна українсько-німецька конференція «Вирішення інвестиційних спорів: українська та німецька перспектива». У рамках даної конференції брали участь провідні вузи Німеччини, Інститут законодавства Верховної Ради України та Кіївський університет права НАН України. У роботі конференції взяли участь Ю.Л.Бошицький — ректор Кіївського університету права НАН України, професор, Заслужений юрист України, О.Л.Копиленко — директор Інституту законодавства Верховної Ради України, д.ю.н., професор, член-кореспондент НАНУ, Заслужений юрист України (м. Київ), Арнольд Рейнер — завідувач кафедри Європейського та публічного права університету ім. Жана Монне, д.ю.н., професор (м. Регенсбург), Барік Армін — науковий співробітник кафедри Європейського та публічного права університету ім. Жана Монне (м. Регенсбург), доцент німецького права МГУ ім. Ломоносова, Бірлінг Штефан — проректор університету м. Регенсбург, д.ю.н., професор, Брайс Бурхард — доктор, професор (Юридичний факультет Інституту Східно-європейських досліджень) Вільного університету (м. Берлін), Бредіс Інгмар — представник кафедри порівняльної політології (Центральної та Східної Європи), Інституту політології, університету (м. Регенсбург). Вітцорек Михаель — професор універ-

ситету Ерланген-Нюрнберг, Зерваціус Вольфганг — завідувач кафедри цивільного та підприємницького права університету (м. Регенсбург), д.ю.н., професор, Коттер Херберт — виконавчий директор Інституту Східно-Європейського права, д.ю.н., професор (м. Регенсбург), Мансен Геріт — завідувач кафедрою публічного права університету (м. Регенсбург), д.ю.н., професор, Пінтаріч Томіслав — адвокат, науковий референт Інституту Східно-Європейського права (м. Регенсбург), Прісько Севастіан — LL.M. (Киль — Париж), Інститут права країн Східної Європи, університет м. Киль, Трунк Олександер — директор Інституту права країн Східної Європи, д.ю.н., професор університету ім. Крістіана Альбрехта (м. Киль), Хаусманн Лайнер — завідувач кафедри цивільного та міжнародного приватного права, міжнародного процесуального права та порівняльного правоведення університету м. Констанці, д.ю.н., професор, Ярмілко Юрій — Генеральний консул України в Мюнхені.

На даній конференції Ю.Л.Бошицький виступив з доповідю на тему: «Вибір правової системи та положень щодо арбітражу при укладанні інвестиційних угод (за законодавством України)».

О.Копиленко, Ю.Бошицький, К.Херберт, В.Устименко — учасники конференції

Виступ генерального консула України в Мюнхені — Ю.Ярмилка

Українська делегація професорів вузів

У рамках ділового візиту до Німеччини ректор, професор Ю.Л.Бошицький відвідав Регенсбурзький університет

Регенсбург — одне із старовинних міст Німеччини, розташоване у мальовничому місці де зливаються річки Дунай та Реген. Університет розташований неподалік від чеського кордону, відповідно до свого інституційно-організаційного плану. Він є центром координації досліджень східної Європи і країн колишнього Радянського Союзу, що проводяться вищими учебними закладами на землях Баварії. Університет Регенсбурга є одним із зачленів Баварського вузівського центру контактів з Центральною, Східною та Південно-східною Європою (BAYHOST), який надає інформацію про наукову співпрацю, координує академічні стосунки і служить центральним пунктом для здійснення академічних обмінів студентів для країн цих регіонів.

Розвиток співпраці саме з цим навчальним закладом не є випадковістю. На думку ректора, професора Ю.Бошицького, КУП НАН України так само стрімко розвивається, як і свого часу університет у Німеччині. Розпочинаючи лише з одного корпусу, сьогодні університет має сучасне студентське містечко, паркові зони, спортивні майданчики, активні студентські організації.

В університеті навчається понад 20 тис. студентів. Поряд з іншими навчальними закладами Німеччини це відповідно новий

заклад, створений у 70-х роках минулого століття. Однією з особливостей вузу є надзвичайно сильний філософський факультет і його кафедри: німецька філологія і німецька література. Також, великою популярністю у студентів користуються юридичний і економічний факультети. По закінченні університету, бажаючі можуть отримати міжнародний диплом «Master of Law». Лекції та семінари проходять німецькою мовою. Студентське життя цікаве і різноманітне. Десять студентських театральних колективів виступають у сучасно оснащенному театрі університету. У розпорядженні студентів телевізійна студія і студія звукозапису, в якій, пройшовши відповідний курс навчання, можна отримати кваліфікацію, наприклад, звукорежисера. Якщо залишається час після лекцій і культурних заходів, можна відвідати спортивний центр вузу, де студентів чекають клуби і курси від екзотичної східної боротьби і йоги до веслування на байдарках і каное. Багато уваги керівництво приділяє розвитку студентських організацій. На даний момент університеті діють такі студентські організації, як: студентський парламент, організації із захисту інтересів студентів, студентський розважальний центр та ін.

Також велика увага приділяється розвитку наукової роботи.

Однією з останніх є магістерська програма «Дослідження Східної Європи», розроблена спільно з Мюнхенським університетом, як частина програми «Елітна мережа Баварії» (Elitenetzwerk Bayern). Також, факультети Регенсбурзького університету пропонують спільні програми з університетами Тренто (Італія), Корвінус (Будапешт), і Любляне (Словенія).

Під час візиту, ректор нашого університету Ю.Бошицький мав можливість не лише більше познайомитись зі структурою університету, а й налагодити контакти для подальшої співпраці. Впродовж зустрічі з керівництвом університету обговорювались варіанти подальшої співпраці: розвиток зв'язків між студентськими організаціями, видання спільній навчальної літератури, впровадження спільних наукових проектів, а також приєднання КУП НАН України до спільних факультетських програм університету. Під час зустрічі керівники розробили стратегію розвитку на п'ять років, яка поступово втілюватиметься у життя. Першим кроком у даному напрямку стало запрошення представників Регенсбурзького університету до КУП НАН України для проведення майстер-класів, обміну позитивним досвідом у сфері освіти і науки та уроочистого підписання угоди про співпрацю.

Загальний вигляд університету

Ректор КУП НАНУ з представниками німецьких вузів

Бібліотека публічного права

Бібліотека приватного права

Регенсбург — місто, що стало легендою

Регенсбург (Regensburg) — місто яке знаходиться на території Німеччини (федеральні землі Баварії). Воно розташоване на злитті Дунаю і Регену та є столицею області Верхній Пфальц. Населення складає понад 150 тис. чоловік.

Місто Регенсбург було засноване древніми римлянами і отримало назву «Castra Regina». Ворота «Порту Преторія» побудовані у 179 р. вважаються найстарішими спорудами, що збереглися до наших днів на території Німеччини.

У районі Регенсбурга колись знаходилось кельтське поселення, а пізніше — табір римських легіонерів. На початку VI ст. Регенсбург став резиденцією правителя Агилульфа, а у 739 році чернець на ім'я Боніфасій заснував тут єпархію. З 843 року Регенсбург був місцем перебування правителя східних франків Людовика II (Німецького), а з 1245 року — це місто отримує статус «вільного імперського міста» Священної Римської імперії, і впродовж епохи Середньовіччя стає найрозвинутішим торгівельним і культурним центром Південної Німеччини. У середні віки Регенсбург мав для німців приблизно таке ж значення, як для слов'ян Кіїв — «матері городів руських».

Місто зовні мало змінилося за минулі сторіччя. Тут відмінно збереглися споруди XIII—XIV століть, зовсім незвичні для свого часу. Використовуючи вигідне географічне положення міста на березі Дунаю, найголовнішою річкою Центральної Європи, купці Регенсбурга перетворили місто на великий торгівельний центр. Про багатство мешканців середньовічного Регенсбурга можна судити за незвично високими житловими будинками.

Візитівка міста Регенсбург

Кафедральний собор Св. Петра, в самому центрі старого міста, належить до найкрасивіших готичних церков Баварії. Будівництво цього собору почалося ще у 1275 р. і завершилося у 1869 р. Понад 400 років при соборі існує хор хлопчиків Regensburger Domspatzen — «регенсбурзькі горобці». Кілька десятиліть цим хором керував старший брат нинішнього Папи Римського Георг Ратцингер, який і нині живе в Регенсбурзі. Тут збереглися вітражі XIV століття, дві старовинні романські каплиці: Всіх Святих і Св. Стефана. У клуатрі, де поховані найвідоміші громадяни інієпіско-пи, збереглися фрески XV ст. Сучасний вигляд собор одержав у 1859—1869 pp., коли були прибудовані дві 105-метрові башти. У скарбниці собору, розташованій у старому єпископському палаці, зберігаються ювелірні твори XI—XX століть.

Поряд з єпископським палацом знаходиться церква Нідермюнстеркірхе (XII—XVII століття), де збереглися фрески XII—XVI століття. У підземних приміщеннях церкви проводилися археологічні розкопки, в ході яких виявлені фрагменти будівлі, поховання і предмети, що відносяться до римського часу і до періоду раннього Середньовіччя.

На Ратушній площі розташована стара міська ратуша XV ст. з баштою XIII ст. У ній знаходить дивовижний, багато прикрашений Рейхзаль, де з 1663 по 1806 pp. засідав Постійний Імператорський Рейхстаг.

«Стара ратуша» — повна історії. В «Імперському залі» з кінця XVI ст. кайзери скликали на імперські сейми німецьких князів.

Поруч, в колишній «кімнаті відповіді» зібрані інші свідки минулого: «іспанський осел», «нашпигований заєць», «зла Лізель» — знаряддя тортур, що допомагали суду в минулі часи отримувати потрібні відповіді...

Лави в залі ратуші забарвлені в різні кольори, аби вказати, кому де сидіти. Нова міська ратуша, що приєднана до старої, датується кінцем XVII — початком XVIII ст.

Близько 1200 старих будівель, що розташовані в центрі міста, прикрашені баштами — так регенсбурзькі купці колись демонстрували своє багатство. Тут же знаходить старий 300-метровий кам'яний міст, побудований в середині XII століття. Згідно легенді, його допомагав будувати біс. Архітектор обдурив його, тому біс вирішив зруйнувати міст. Він підчепив його плечем — міст здійснився, але втіяг. Тоді він упав в бік — міст зігнувся і знову встяяв. Так і стоять до цього часу, здібившись і зігнувшись.

Регенсбург, як і деякі інші міста Німеччини, побудований поблизу річок, які періодично затоплювали, але для Регенсбурга повені — справа звична, вони трапляються тут вже не перше століття. На стіні кам'яного мосту встановлена мірна лінійка, на якій відмічені максимальний і торішній рівні підйому води. А повч — стара сосискова Historische Wurstkuche, якій 850 років. Воно з'явилася тут майже одночасно з відкриттям мосту, адже тут розташувалася митниця, а отже було багатолюдне місце. А ще біля входу в кафе Prinzess перед Ратушою можна прочитати, що в Регенсбурзі ще у 1686 р. відкрилася кав'ярня.

НОВАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА КУП НАН УКРАЇНИ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕСПЕКТИВИ

**СВІТЛАНА ВАСИЛІВНА
БОБРОВНИК —
Завідувач кафедри, професор**

Важливим аспектом та фактором функціонування Київського університету права НАН України є розвиток кафедр. Саме на ці структурні підрозділи покладається розроблення наукових ідей та концепцій, формування наукової еліти університету, виховання студентів та співпраця з іншими закладами як НАН України, так і системи Міністерства науки та освіти України.

Кафедра теорії та історії держави і права бере свій початок від утворення університету, тобто з 1995 р. З моменту її створення викладачами кафедри були д.ю.н., професор Н.С.Прозорова, д.ю.н., професор Н.М.Оніщенко, к.ю.н., професор І.Б.Усенко (перший завідувач кафедри), к.ю.н., доцент Т.І.Тарахонич, д.ю.н., професор О.Л.Копиленко, д.ю.н., професор О.В.Зайчук, к.ю.н., доцент О.Л.Львова. На сьогодні — це потужний осередок навчальної та наукової діяльності. На кафедрі працює 23 викладачі, з яких 11 — на постійній основі, 13 — працюють за сумісництвом та на погодинній основі, в тому числі 3 співробітники Інституту держави і права ім.В.М.Корецького НАН України.

Основним напрямком роботи кафедри є освітня діяльність. Вона реалізується шляхом читання курсів лекцій, проведення практичних (семінарських) занять, підготовки науково-методичних матеріалів.

За кафедрою закріплені загально-теоретичні та гуманітарні дисципліни, які забезпечують формування у студентів основи професійних знань. На кафедрі читається 12 нормативних дисциплін та 11 спеціалізованих курсів. Кафедра постійно працює над впровадженням інноваційних технологій навчання. Вони полягають у: наявності комп'ютерних варіантів текстів лекцій з нормативних курсів, що вміщуються в комп'ютерних програмах; можливості комп'ютерного моделювання правових ситуацій; використанні активних форм навчання, основними з яких є тести, ділові ігри, відеофільми та створення практичних ситуацій з розподілом відповідних ролей між студентами. Також є реальна можливість поєднання наукових досліджень та освітньої діяльності, що складає основну мету створення ВУзу та відображається у наступному: заснованості навчального процесу на досягненнях наукової думки в Інституті держави і права ім.В.М.Корецького НАН України, що є академічним науковим закладом; використанні монографічних праць співробітників Інституту в навчальному процесі; наданні студентам можливості займатися науковою творчістю в сфері правознавства; підготовці студентами статей до 6-ти томної Юридичної енциклопедії, що підготовлена за державним замовленням під егідою Інституту держави і права; проведенні традиційних студентських наукових конференцій та виданні за результатами їх проведення збірників праць; можливості опублікування кращих студентських робіт в аспірантському збірнику Інституту «Держава і право» та «Часопису КУП»; можливості надання студентам, що тривалий час знаходяться поза межами Києва (зачинна форма навчання) чи тривалий час хворіють, отримувати знання в сфері правознавства через дистанційні форми навчання шляхом реалізації спеціальних програм, які підготовлені викладачами КУП з нормативних та спеціалізованих юридичних дисциплін; наявності мережі Інтернет, що надає можливість користуватися бібліотечними фондами провідних наукових бібліотек України, Росії, Білорусі, Прибалтики та усього світу; введені модульно-рейтингових систем вивчення нормативних курсів, що надає можливість реального поєднання процесу викладання та самостійної роботи студентів; використанні в процесі викладацької діяльності міжнародних стандартів освіти, що забезпечують врахування особистості студента в процесі викладання дисциплін, створені умовами реального застосування знань студентів та наявності до статтій кількості роздруківок лекцій з тем, які відповідно до навчального плану, виносяться на самостійне опрацювання студентами; наявності пакетів нормативних джерел, що використовуються в процесі підготовки студентами до семінарських та практичних занять з нормативних юридичних дисциплін; наявності пакетів завдань з дисциплін спеціалізованих курсів.

Важливим напрямком функціонування кафедри є наукова діяльність викладачів, аспірантів і студентів.

Зазначені фактори зумовили основні напрямки наукової діяльності кафедри. Необхідно також зауважити, що дослідження спираються на тісну співпрацю з відділом теорії держави та права Інституту держави і права ім.В.М.Корецького НАН України, установи, яка разом з Київським університетом права виступає як унікальний науково-освітній комплекс. На мою думку, досягнуті на кафедрі наукові здобутки правомірно аналізувати за такими напрямками:

- участь кафедри в розробленні планових тем відділу теорії держави і права Інституту;
- участь в розробленні наукових тем університету;
- підготовка кандидатських і докторських дисертаций викладачами кафедри;
- наукова робота серед талановитої молоді через аспірантуру та наукове студентське товариство;
- підготовка власних монографічних видань;
- визначення перспективних напрямків наукової діяльності кафедри.

З моменту заснування кафедри теорії держави і права її викладачі спільно із співробітниками відділу теорії держави і права Інституту, здійснюючи наукові розробки по таким основним напрямкам:

I. Правові проблеми законності, що пов'язуються з необхідністю дослідження законності як складної категорії, яка може розглядатися як принцип діяльності органів держави, як вимога системи нормативних актів держави, як принцип поведінки суб'єктів права та режим суспільно-політичного життя.

II. Теоретичні проблеми систематизації законодавства України.

Одним із пріоритетних напрямків правової реформи та відокремлення правової системи України, на нинішньому етапі, є визначення систематизації, як однієї з основних тенденцій розвитку законодавства України, зумовлені змінами державності, проведеним демократичних реформ і затвердженням нових державно-правових інститутів. Відбулися суттєві зміни в економічній системі суспільства, що віддзеркалились у процесі формування ринкових відносин, підприємництва та комерційної діяльності. Здійснення приватизації, поява різних форм власності та утворення численних товариств започаткували нову фазу розвитку суспільства, що потребує не лише відповідного правового закріплення, а й змін як у системі законодавства, так і в системі права України.

III. Розробка теоретико-методологічних проблем розвитку правової системи України стала основою формування теорії сучасних правових систем, яка охоплює аналіз їх як соціального явища, що функціонує в суспільстві, має соціально-політичну спрямованість і забезпечує реалізацію загально-соціальних функцій.

IV. Проблеми реалізації принципу верховенства права.

Метою стала розробка проблем становлення та еволюції теорії верховенства права, її співвідношення з теорією правової держави та концепціями праворозуміння, значна увага приділена аналізу впливу принципу верховенства права в різних правових сім'ях.

V. Гендерно-правова експертиза як складова правотворчого процесу.

У ході дослідження визначено суттєві риси гендерно-правової експертизи, її відмінності від інших видів експертного аналізу, окреслено роль значення гендерно-правової експертизи на етапі розроблення та прийняття нормативно-правового акта, а також у процесі відокремлення чинного законодавства, приведення його у відповідність до міжнародних норм і стандартів у сфері гендеру.

VI. Теоретичні проблеми реалізації прав та свобод людини і громадянина в Україні. Основною проблемою дослідження, є проблема реалізації прав людини та громадянина в Україні. Належну увагу приділено також реалізації прав та свобод особи і громадянина в різних соціально-економічних формаціях, правових системах та правових сім'ях. Серед інших проблем слід зазначити проблему співвідношення особи, держави і права.

За результатами вказаних вище досліджень були підготовлені індивідуальні та колективні монографії, наукові статті, дисертаційні роботи, наукові тези та записки, методичні матеріали. Наукові здобутки апробовані не лише у законотворчій, а й у навчальній діяльності, шляхом читання лекцій та проведення методологічних семінарів і конференцій.

Важливим науковим напрямком, що здійснюється у співпраці з відділом теорії держави і права, стала підготовка статей до Юридичної енциклопедії та Аналогії української юридичної думки. Особливістю цього аспекту наукової співпраці стало залучення особливо талановитих студентів КУП до підготовки статей Юридичної енциклопедії. Лише по кафедрі теорії держави і права були рекомендовані і опубліковані наукові матеріали Т.Ділича, В.Щебельського.

Важливим аспектом наукових пошукарів кафедри стала участь її викладачів у розробленні наукової теми університету «Правове регулювання в умовах трансформації суспільних відносин в Україні». У процесі дослідження цієї важливої проблеми аналізуються питання дії права, механізм, рівнів і сфер його дії, поняття та види правового регулювання, саморегулювання; меж, типу, способів правового впливу, середовища дії права та його ефективності. Результатом розробки цього науково-практичного напрямку стала підготовка монографічного дослідження за участю

Науково-педагогічний склад кафедри університету

всіх викладачів кафедри, написання наукових статей, підготовка наукового посібника для спеціального курсу «Ефективність правового регулювання» (викладач — О.М.Мельник) та підготовка кандидатської дисертації з проблем правозахисної діяльності.

Одним з аспектів наукової роботи кафедри, є участь у підготовці енциклопедичних видань. Мова йдеється про «Поліцейську енциклопедію» (Т.І.); «Мала енциклопедія (етнодержавознавства)»; «Юридичну енциклопедію» та «Великий енциклопедичний юридичний словник».

На сьогодні кафедра працює над тематикою, пов'язаною з дослідженням актуальних проблем правотворення. У межах виконання теми буде досліджено роль держави у забезпеченні компромісу в суспільстві, встановлено роль правотворення в контексті трансформації державно-правового впливу, роль канонічного права в сучасному суспільстві, способу правового впливу держави, процесурно-процесуальної форми юридичної діяльності, фактори ефективності законодавства, ролі і місце правової експертизи в сучасному правотворенні, роль держави у гарантуванні прав людини, співвідношення національної та міжнародної правотворчості.

Значно підвищує ефективність функціонування кафедри підготовка підручників та навчальних посібників. Науковими кафедри, спільно із співробітниками Інституту держави і права ім.В.М.Корецького НАН України та Інституту законодавства Верховної Ради України, було підготовлено підручник «Теорія держави і права» академічний курс, який вийшов друком у видавництві «Юрінком-Інтер» у 2006 р. та посібник «Загальна теорія держави і права» (основні поняття, критерії; правові конструкції та наукові концепції), що вийшов у цьому ж видавництві в 2008 р. та затверджений Міністерством освіти і науки України. Викладачі кафедри взяли участь у підготовці підручників «Основи правознавства» для 9 класу та «Конституційне право України».

Необхідно складовою наукової діяльності кафедри теорії та історії держави і права є підготовка кандидатів і докторів наук. За час роботи кафедри підготовлено, прийнято до захисту та захищено 7 дисертацій, які можна вважати суттевим внеском у розробку загальнотеоретичних проблем.

Істотний внесок у науковий доробок кафедри привнесла наукова діяльність аспірантів і здобувачів кафедри. Основними проблемами, що стали предметом їх дослідження стали: теоретико-правові аспекти правових відносин; правовий аналіз еволюції форми державного правління канадської монархії — домініону; теоретичні підходи до аналізу форми правління; теоретико-правові аспекти правової поведінки; феноменологічні, методологічні та практичні основи правової експертизи; теоретико-правові аспекти співвідношень національної та міжнародної правотворчості; функціональний аналіз у системі методів дослідження держави; місце юридичної процедури в системі правових категорій; теоретико-правові аспекти імплементації захисту прав людини в Україні; механізми і засоби правового впливу; теоретичні аспекти співвідношения правових та політичних норм; теоретичні та практичні основи юридичної техніки кодифікаційних актів; легітимація радянської влади в Україні у 1917–1922 рр.; внутрішні та міжнародні аспекти.

Динаміка наукової діяльності сприє націленості на дослідження перспективних глобальних тем. Планами кафедри на майбутнє вважається розробка проблем соціального регулювання, подолання соціальних, політичних і правових суперечностей та колізій. Методологічне та прогностичне призначення теорії держави і права зумовлюється необхідністю прогнозування досліджені у цій сфері наукової діяльності кафедри в майбутньому.

Перспективи досліджень у сфері теорії держави і права пов'язуються з необхідністю аналізу методології юридичних досліджень. Розробка проблем методології вивчення державно-правових категорій передбачає:

дослідження загальнонаукових методів юридичної науки; визначення ролі теорії, в процесі надання юридичного змісту філософським підходам до дослідження оточуючого світу; визначення змісту основних методів, що становлять філософський рівень юриспруденції; обґрунтування висновку про необхідність застосування усіх загальнонаукових методів у процесі об'єктивного вивчення держави і права, як складних юридичних категорій; з'ясування можливостей використання окремих методів у процесі вивчення держави і права як категорій, що взаємодіють і мають самостійне значення, відображають рівень розвитку суспільства і впливають на різномані

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ КУП НАНУ В АР КРИМ
(ФОТОРЕПОРТАЖ)**

Професорсько-викладацький склад та студенти КУП НАНУ під час відкриття конференції

Під час пленарного засідання

Молоді наукові конференції

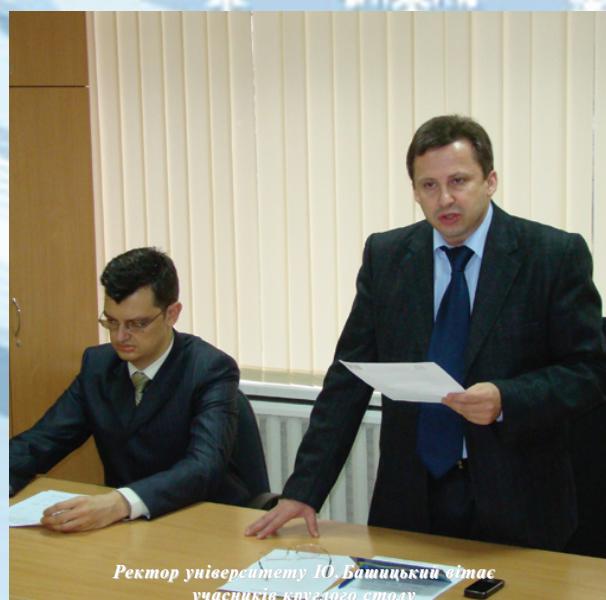

Почесна президія

**КРУГЛИЙ СТІЛ: «ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ Й РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЙОГО ПРАВОВИЙ СТАТУС»
(ФОТОРЕПОРТАЖ)**

В роботі круглого столу взяли участь студенти III-IV курсів

Ректор університету Ю. Басіцький вітає
учасників круглого столу

Під час обговорення актуальних питань круглого столу

Доповідь представників I курсу

**ПРИВІТАННЯ РЕКТОРОМ ТА СТУДЕНТАМИ КУП НАНУ ПРЕЗИДЕНТА
НАН УКРАЇНИ Б.Є.ПАТОНА З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ
(ФОТОРЕПОРТАЖ)**

Подарунок Б.Патону від університету

Фото на згадку

Студенти університету подарували Б.Патону перший номер газети «Калейдоскоп університетських подій»

**ПРИВІТАННЯ ПРЕДСТАВНИКАМИ КУП НАНУ ПОЧЕСНОГО РЕКТОРА
УНІВЕРСИТЕТУ, АКАДЕМІКА Ю.С.ШЕМШУЧЕНКА З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ
(ФОТОРЕПОРТАЖ)**

Студенти університету під час привітання академіка Ю.С.Шемшученка з днем народження

Академік Ю.С.Шемшученко, ректор КУП НАНУ Ю.Бошицький, проректор Г.П.Левківська з молодими юристами

Ректор КУП НАНУ Ю.Бошицький вітас академіка Ю.С.Шемшученка з днем народження

**УРОЧИСТЕ СВЯТКУВАННЯ ДНЯ УНІВЕРСИТЕТУ З 14-ОЮ РІЧНИЦЕЮ
(ФОТОРЕПОРТАЖ)**

Під час святкування

Ректор КУП НАНУ Ю.Бошицький вітас зі святом.

Професорсько-викладацький склад з найкращими студентами університету

Український рушник – подарунок університету від студентів

Ректор КУП НАНУ нагороджує почесними грамотами найкращих студентів узу

СТУДЕНТСЬКІ ПОДІЇ

ЧОМУ Я ОБРАВ КУП НАН УКРАЇНИ?

(РОЗДУМИ ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ)

Літо 2009 р. стало періодом важливого життєвого вибору для цьогорічних першокурсників, адже їм довелося прийняти одне з найважливіших рішень: «Ким стати і який ВНЗ обрати?». Вони впоралися з цим нелегким завданням на відмінно і гордо можуть називати себе студентами Київського університету права НАН України.

Чи не пошкодували вони про свій вибір, хоча наш університет вважається молодим вищим навчальним закладом — він є одним з найкращих в Україні? Про свої враження розповідають студенти першого курсу КУП НАН України.

ГАВРИЛЕНКО ЮЛІЯ

— Перші враження дуже позитивні — цікавий інтер'єр, дуже приемні викладачі, які входять у становище студентів. Ми закінчили 11-й клас та не здатні швидко конспектувати. Вони розуміють, що ми ще не адаптувалися до нових умов, викладачі дуже приемні та висококваліфіковані люди. Ми взяли до уваги всі їх вимоги. І зі шкільних років мріяла мати юридичну освіту. І, звісно хотіла, щоб університет відповідав усім вимогам. Наш заклад — профільній і навіть з назви можна побачити, що тут дають грунтовні юридичні знання, КУП — державний заклад IV рівня акредитації. Я впевнена, що саме він дасть і знання і цікаве студентське життя. Я б хотіла працювати за фахом, бачу себе на посаді судді чи адвоката. Бажаю знайти гідне місце в суспільстві. Як казав почесний ректор Ю.О. Шемщукенко, ми своїми знаннями повинні захищати людей.

ПОЛІЩУК ДАРИНА

— Дуже цікаво викладається матеріал, знайшла дуже багато друзів, цікаве та різноманітне позааудиторне життя, можна розвивати себе за напрямками, що цікавлять саме мене. Можна і танцювати і вивчати іноземні мови. Наш університет має вузький профіль, і це для мене стало визначним фактором. А дізналася про університет через знайомого, який досі є студентом нашого вузу, потім поцікавилася про університет в Інтернеті.

Взагалі правознавством почала цікавитись у школі, це був мій улюблений предмет. Мрію працювати адвокатом, бо ця спеціальність дає можливість захищати людей, а це мені до душі.

КАМІНСЬКИЙ МАКСИМ

— В університеті дуже цікаво, навчання проходить у приемній та доброзичливій обстановці. Я потрапив у дуже дружню групу.

Університет сподобався тим, що навчання в ньому спеціалізується тільки на праві, а це дає можливість зосередитись на потрібних фахових предметах. Мене зі шкільних років захоплює право, мені подобається вступати в дебати, відстоювати свою позицію, захищати людей. Саме тому я мрію в подальшому працювати адвокатом.

ПРИХОДЬКО ВОЛОДИМИР

— Університет з першого погляду мені дуже сподобався. Я багато вузів відвідав зі своїми друзями, але КУП мені сподобався тим, що в ньому можна отримати грунтовні юридичні знання. Цей університет спеціалізується на праві і, тому, я впевнений, що випускники закладу є справжніми фахівцями. Ще з самого початку я сподівався вступити до цього університету. Мрію в майбутньому створити власну справу, відкрити фірму з допомогою населенню, де будуть працювати представники різних професій.

ШЕВЧЕНКО АНДРІЙ

— Враження дуже позитивні. З усіх вузів, до яких я вступив паралельно, я віддав перевагу саме нашому ВНЗ. Наш університет — профільній, посилено вивчається науки, що цікаві саме для мене, в нашему університеті приемно знаходиться, оскільки він з енергомонтом, дуже багато секцій, цікаве можна провести позааудиторний час. Я дізнався про університет через пошук по Інтернету — побачив сайт нашого університету. Я хочу працювати за фахом, але ще не визначився в якій саме сфері.

17–18 ЖОВТНЯ У КІЇВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТИ ПРАВА НАН УКРАЇНИ ВІДБУЛИСЯ ТРЕНІНГИ З ПОЛІТОЛОГІЇ «ІГРИ ВЛАДИ — МОДЕЛЮВАННЯ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ»

17–18 жовтня 2009 р. спільно зі Спілкою молодих політологів України та Київським осередком ВМГО «Європейська молодь України» в Київському університеті права НАН України було проведено дві гри-тренінги «Ігри влади — моделювання парламентської демократії». Під час тренінгу учасники мали можливість спробувати побудувати свою державу зі своєю командою, щоб зрозуміти пінципи взаємодії між владою та народом. На думку учасника тренінгу Олександра Дяченка — тренінг відкриває можливість відчути себе у кріслі міністра, депутата, а також зрозуміти чому політики роблять ті чи інші кроки. Голова Спілки молодих політологів Єременко Андрій зазначив, що сьогодні багато людей, особливо серед активістів молодіжних організацій, дуже часто критикують владу, не розуміючи процесів, які проходять у цьому середовищі. А цей тренінг дозволяє краще зрозуміти ці процеси, більш

Студенти під час тренінгу

конструктивно співпрацювати з владою. Студент КУП НАН Верголяс Олександр, який очолює Київський міський осередок ВМГО «Європейська молодь України», зазначив: «Приємно, коли молодь розуміє, що вони хочуть зробити і як це зробити». Студенти мають змогу застосувати свої знання з політології в повсякденному житті, віртуально реалізувати свої ідеї в даному тренінгу». У цьому заході приймали участь понад 30 студентів із навчальних закладів м. Києва, Миколаєва, Запоріжжя та інших міст України. Особливу подяку за допомогу в організації заходу оголосив оргкомітет гри-тренінгу ректорові КУП НАН України, професору Юрію Ладиславовичу Бошицькому та завідувачу кафедри гуманітарних дисциплін, д.і.н. Олександру Володимировичу Потехіну.

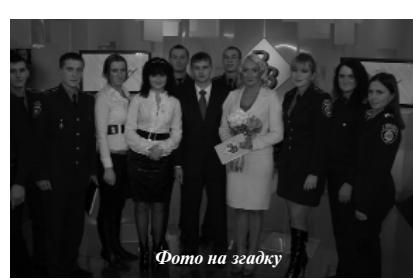
Верголяс Олександр,
Терещенко Михайло

ПРЕДСТАВНИКИ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В СОЦІАЛЬНОМУ ТОК-ШОУ «ЗНАЙДЕМО ВИХІД» НА ПЕРШОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ КАНАЛІ

29 жовтня 2009 р. представники студентського самоврядування взяли участь в соціальному ток-шоу «Знайдемо Вихід» на Першому Національному каналі. Ідеологія програми — сформувати алгоритм виходу людини зі скрутної ситуації. Значну увагу програма приділила проблемі соціального захисту. Цього разу в

студії жаво обговорювалось питання програми «Люди на продаж: скільки коштує українець?». Проблеми торгівлі людьми як за межами України, так і на внутрішніх ринках. В обговоренні даних питань брали участь О.Малюк — міністр студентських пропозицій, М.Прівальцева — міністр наукових зв'язків, Т.Борисюк — міністр культури і дозвілля, О.Балога — староста II курсу.

Борисюк Тетяна

Участь представників КУП НАНУ в роботі круглого столу: «Студентське бачення конституційної реформи в Україні»

22 жовтня 2009 року за організацією Національного студенцького союзу в корпусі № 6 НТУУ «КПІ» відбувся круглий стіл, щодо студенцького бачення конституційної реформи в Україні. Головуючим на цьому заході був А.Ігнатович — Президент Національного студенцького союзу, допомагають йому І.Кубасов — перший заступник Голови студенцької ради НТУУ «КПІ» та А.Черніх — координатор громадської ініціативи «Студентський захист», почесним гостем був представник Секретаріату Президента С.Чехович. В обговоренні приймали активну участь представники студенцького самоврядування різних університетів України, а саме студенти Львівського політехнічного університету, Дніпропетровської державної фінансової академії, Одеського національного університету ім.Мечникова та інші вузи. КУП НАНУ представляв Президент студенцького самоврядування О.Лутак та міністр інформації студенцького самоврядування М.Осядла. Були присутні також представники за-

собів масової інформації, які ставили питання студентам, з метою з'ясування їх точки зору на політичні та економічні становища в державі.

Кожен мав можливість, у рамках регламенту 5–7 хвилин, висвітлити своє бачення сучасного проекту Конституції Президента та поставити питання до відповідача. Найбільша увага була приділена питанням контролю за діяльністю органів влади, вдосконаленню гарантії реалізації влади, розробки механізмів співпраці різних гілок влади, при якому різні види державної влади залишаються незалежними одна від одної. Виступ представника Секретаріату Президента С.Чеховича був заключним, у рамках якого були надані відповіді на найбільш актуальні питання студентів. Після закінчення засідання круглого столу, ініціативна група студентів розпочала працювати над висновками від представників студенства щодо бачення запропонованої конституційної реформи.

Представники студенцького самоврядування КУП НАНУ по закінченню обговорили важливі аспекти майбутньої співпраці з представниками Студентських рад та профспілок різних ВНЗ, і дослідили попередніх домовленостей.

татом підписання Меморандуму (дипломатичного документа, у якому викладається будь-яка позиція) між КУП НАН України та представництвом ООН в Україні.

С.Бобровник відмітила, що В.М.Корецький у складі делегації СРСР брав участь у підготовчих сесіях за-

ступників міністрів закордонних справ до Паризької мирної конференції і у самій конференції, скликаній для укладання мирних договорів держав антигітлерівської коаліції з колишніми союзниками фашистської Німеччини в Європі (1946 р.). Був членом делегації УРСР на 1-й, 2-й та 4-й сесіях Генеральної асамблеї ООН (1946, 1947, 1949 рр.), радником представника СРСР в Раді Безпеки ООН (1946 р.). В.М.Корецький — перший вітчизняний вченій, який увійшов до складу Комітету ООН з прогресивного розвитку міжнародного права та його кодифікації (Н.-Й., 1947 р.), а згодом став членом Комісії міжнародного права ООН (Н.-Й., 1949–1951 рр.).

СТУДЕНТИ III КУРСУ ВІДДІЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ПРОВЕЛИ КОЛОКВІУМ, ПРИСВЯЧЕНИЙ ДНЮ ООН

24 жовтня міжнародна спільнота відзначатиме День ООН. Саме цієї даті було присвячено колоквіум на знання Статуту та структури органів ООН.

Відділення міжнародного права на чолі з к.ю.н., професором А.Мацко постійно дбають про інноваційні форми та методи навчального процесу. Оскільки колоквіум передбачає бесіду викладача зі студентами, з метою з'ясування і підвищення рівня їх знань, тому даний захід було сформовано відповідно до цієї вимоги. У роботі колокві-

Почесна президія — викладачі університету

уму брали участь студенти третього курсу відділення міжнародного права, завідувач відділення, куратор III курсу Ю.Прокопчук, проректор з навчальної роботи, професор С.Бобровник, проректор з гуманітарної освіти та виховної роботи Г.Левківська.

Студенти у своїх виступах зазначили, що вплив Організації Об'єднаних Націй на сучасні міжнародні відносини досить вагомий. ООН наділена виключно важливою компетенцією вирішувати питання війні і мир, в тому числі й шляхом застосування військової сили. Універсальне членство в ООН робить цю Організацію найбільшим представницьким форумом для обговорення і ухвалення рішень з актуальних проблем міжнародних відносин. Членство ООН налічує 192 держав світу. Приймання нових членів, а також припинення прав і привileїв та виключення з Організації регламентується розділом II ст. 3–6 Статуту ООН.

Студенти КУП НАНУ міжнародного відділення вже мають досвід роботи з представництвом ООН в Україні. Протягом другого семестру 2009 р. у рамках проекту «Майстер-клас» для студентів міжнародного відділення, започаткованого ректором, професором, Заслуженим юристом України Ю.Л.Бошицьким, відбувалися заняття з проблематики ООН. Ці заняття проводив почесний професор КУП НАН України Алан Скурбати — представник ООН в Україні на той час.

Г.Левківська зазначила: «Почесним для КУП НАН України, є те, що прапор ООН, який щодня привітно вітає нас та почесних гостей нашого університету, поряд з прапором України, є результатом

Студентське самоврядування

СТУДЕНТСЬКІ ПОДІЇ

ВІЗИТ ДЕЛЕГАЦІЇ КУП НАН УКРАЇНИ ДО ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

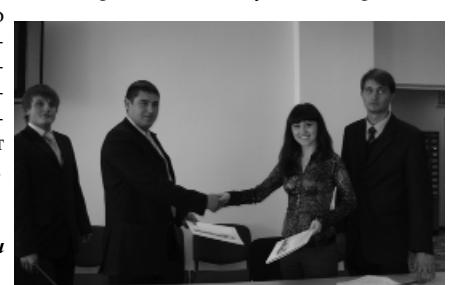
19 жовтня 2009 р., у рамках співпраці між вузами, делегація КУП НАН України за дорученням ректора, професора Ю.Бошицького у складі: проректора з наукової роботи О.Чернецької, проректора з гуманітарної освіти та виховної роботи Г.Левківської, менеджера роботи зі студентами А.Кригіна та членів студентського самоврядування — М.Яцишин, М.Терещенко, А.Бойко відвідали Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім.Григорія Сковороди.

Представники КУП НАН України привітали ректора університету, члена-кореспондента АПН України, Заслуженого працівника освіти України, доктора історичних наук, професора Віктора Петровича Коцура з 50-річчям. Разом із щирими побажаннями здоров'я, насаги, нових професійних звершень — делегація подарувала ювіляру букети квітів та картину Михайла Жарова. У житті Студентського самоврядування КУП НАН України відбулася визначна подія — підписання договору про встановлен-

ня взаємовигідних і тривалих партнерських стосунків. Від КУП НАН України договір підписала Яцишин Марта — заступник Президента Студентського самоврядування, а від Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім.Григорія Сковороди Дейнека Андрій — Голова Студентської ради.

Студенти нашого університету мілувалися чудовою виставкою прикладного мистецтва студентських робіт «Осіння симфонія».

М.Яцишин

ДЕЛЕГАЦІЯ КУП НАНУ НА УРОЧИСТОСТЯХ У ЖИТОМИРСЬКУМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТИ З НАГОДИ 90-РІЧЧЯ ВУЗУ

Делегація КУП НАН України на чолі з ректором, професором, Заслуженим юристом України Ю.Бошицьким брала участь в уроčистостях з нагоди 90-річчя Житомирського державного університета ім.Івана Франка — університета-партнера КУП НАН України з наукових та громадських зв'язків.

Від колективу нашого університета Юрій Ладиславович висловив найвищі побажання, а також сподівання на подальшу плідну співпрацю між університетами — передав до картиної галереї ЖДУ ім.І.Франка кримський пейзаж Михайла Жарова, який був представлений на виставці у рамках проекту «Інтелектуальна власність в Україні — перлини сучасного живопису для студентської молоді». Представники студентського самоврядування (Т.Борисюк, М.Осядла, М.Терещенко) налагодили контакти з представниками студентського самоврядування ЖДУ ім.І.Франка та запланували до Дня прав людини, на базі КУП НАН України, провести тематичний круглий стіл.

Студентське самоврядування

СТУДЕНТИ КУП НАНУ НАЛАГОДИЛИ КОНТАКТИ З ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДСЬКОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ «АСОЦІАЦІЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ» ТА ПРОВЕЛИ ПЕРШУ СПІЛЬНУ АКЦІЮ

Всеукраїнська громадська організація «Асоціація безпеки дорожнього руху» була зареєстрована Міністерством юстиції України 17 січня 2008 р. Асоціація безпеки дорожнього руху є активним членом Міжнародної організації безпеки дорожнього руху (PRI — La Prevention Routiere Internationale).

Основні цілі Асоціації безпеки дорожнього руху:

- Зниження рівня травматизму та смертності в результаті ДТП;
- Сприяння об'єднанню зусиль держави, громадських організацій, підприємств комерційного

сектора, засобів масової інформації у вирішенні проблем безпеки дорожнього руху;

- Попередження протиправної поведінки учасників дорожнього руху (як водіїв, так і пішоходів);
- Підвищення культури поведінки на дорогах;
- Вдосконалення системи підготовки водіїв;
- Основні завдання Асоціації безпеки дорожнього руху:
- Створення та підтримання постійних ка-

налів взаємодії та обміну досвідом українських та зарубіжних спеціалістів;

- Активна участя в міжнародних проектах, які мають прикладне значення для БД;
- Реалізація проектів, спрямованих на поліпшення ситуації з аварійністю на українських дорогах;
- Активна участя в законотворчості, нормотворчості та розробленні стандартів на національному та міжнародному рівнях.

З плакатами «I call for a Decade of Action for Road Safety 2010–2020 рр.» студенти сфотографувалися на сходах університету в знак підтримки даної акції.

СПОРТИВНЕ ЖИТТЯ УНІВЕРСИТЕТУ

УЧАСТЬ РЕГБІЙНОЇ КОМАНДИ КУП НАНУ НА ЧЕМПІОНАТУ УКРАЇНИ

З квітня по жовтень 2009 року проходив Чемпіонат України серед жіночих команд по регбі-7. Чемпіонат складався з чотирьох турів. Команда Київського університету права НАНУ, за підтримкою ректора, професора Ю.Бошицького приймала участь у змаганнях Чемпіонату.

Перший тур відбувся у м.Києві, другий в Одесі, третій в Кривому Розі, четвертий у Львові. Протягом шести місяців команди з Києва, Одеси, Рівного, Севастополя, Сімферополя, Кривого Рогу змагались між собою за право бути найкращими. Протистояння учасників були дійсно запеклі, адже перемогу могла отримати лише одна команда.

За результатами чотирьох турів команда Київського університету права «Ангели права» зайніяла II місце в Чемпіонаті України серед жіночих команд з регбі-7.

Учасники команди: А.Ю.Федірко, О.І.Пилипчук, А.Н.Комісарук, О.Ю.Ліфар, М.Л.Дворецька, Ю.О.Добринська (тренер команди — Захаренко Гульфіра).

За постійну допомогу у забезпеченні тренування та підтримку спортивно-

го духу, команда Київського університету права висловлює щиру подяку ректору Ю.Бошицькому.

26 листопада відбулася зустріч ректора університету Ю.Л.Бошицького з командою переможницею Чемпіонату України серед жіночих команд по регбі-7.

Ректор університету Ю.Бошицький, який є віце-президентом Федерації регбі України, привітав лівчат та тренера команди КУП НАНУ з успішним результатом змагань.

Він підkreслив, що лише важка праця приносить гарні результати, як у змаганнях, так і в навчанні. Ректор подякував кожному гравцю, а також команді, в цілому, за гідне представлення університету на спортивній арені. Він пообіцяв і в подальшому підтримувати і допомагати команді в реалізації своїх спортивних талантів та досягненні високих результатів.

За вагомий внесок у розвиток жіночого регбі-7 і перемогу в Чемпіонаті України, кожного гравця команди КУП НАНУ було премійовано у розмірі 500 грн.

Вітаємо наших переможців! Бажаємо їм успіху та найкращих результатів у подальших змаганнях!

ПРОГРАМА КУП НАНУ — ПІЗНАЙ СВІЙ КРАЙ

У РАМКАХ ПРОЕКТУ КУП НАНУ «ПІЗНАЙ СВІЙ КРАЙ» СТУДЕНТИ ТА ВИКЛАДАЧІ ВІДВІДАЛИ МАРМУРОВУ ПЕЧЕРУ В АР КРИМ

31 жовтня цього року студенти КУП НАН України за ініціативою ректора, професора Ю.Бошицького та в рамках програми «Пізнай свій край» мали можливість відвідати всесвітньо відому Мармуртову печеру. Цю печеру було відкрито у 1987 р., а знаходиться вона на нижньому плато гірського масиву Чатир-Даг Кримських гір (АР Крим, Україна). Вхід до печери знаходитьться на висоті 920 м. над рівнем моря. Закладена вона у блоці верхньоюрських вапняків і складається з трьох частин: Головної галереї, Нижньої та бічно-

го «Тигрового ходу». Протяжність розвіданих ходів — 2050 м., глибина — 60 м. Довжина обладнаних екскурсійних маршрутів — понад 1 км. Температура повітря на екскурсійній ділянці постійно тримається на відмітці +9°C.

Унікальність Мармуртової печери принесла їй світову популярність. За оцінкою відомих спелеологів, вона належить до п'ятірки найкрасивіших печер планети. Одну з найбільш відвідуваних печер Європи — Мармуртову, у 1992 р. було прийнято до Міжнародної асоціації облад-

наних печер (м.Генга, Італія). Мармурова печера зустріла нас «Галерею казок», широта якої — 20 м. Галерея прикрашена сталактитами, сталагмітами, натічними драпіровками. Освітлений маршрут веде вглиб печери. Екскурсійна доріжка простягається повз химернітворини сталагмітів, що своїми контурами дивно нагадують казкових героїв. Світло вириває з пітьми «Слоненя» та «Мамонта», голову «Господаря печери», «Діда Мороза», «Царівну-жабу». Важко повірити, що ці фігури були створені протягом

мільйонів років краплинами води, а не руками талановитого скульптора.

Таємничу темрявою оповито залу «Перебудови». Але темрява відступає в промінні проекторів, і тоді приголомшує її розміри. Це одна з найбільш обладнаних залів світу: площа її 4 тис. м², висота — понад 20 м. Унікальним є 7-метровий сталагміт, що лежить на боці і має назву «Башта, що впала». А поряд із величезною — витончені озерця, на дні яких знаходять так звані «печерні перлини».

КРОК ДО ПРЕКРАСНОГО

САНДРО БОТТІЧЕЛЛІ – ВЕЛИКИЙ ІТАЛІЙСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ

Сандро Боттічеллі (*італ. Sandro Botticelli, справжнє ім'я — Алессандро ді Маріано Філіпепі — Alessandro di Mariano Filipepi*) — італійський живописець тосканської школи.

Представник Раннього Відродження. Був близьким до двору Медічі й гуманістичних кіл Флоренції. Його твори на релігійні та міфологічні теми відзначені натхненню поезією, горю лінійних ритмів, тонким колоритом.

За часів Лоренцо Медічі (старшого), що стали справді золотим віком для будь-якої обдарованої людини, досі розкішту Італіано.

Боттічеллі був однією з найбільш яскравих фігур благословеної для всіх художників епохи, пов'язаної з ім'ям Лоренцо Пекрасного.

Народився творець шедеврів світового живопису в 1445 році, у Флоренції, в сім'ї чинбаря Маріано Філіпепі та його дружини Зміральди. Він був молодшим з чотирьох синів.

У тринадцять років він почав працювати підмайстром в ювелірній майстерні свого брата Антоніо. Існує версія, що прізвисько Боттічеллі виникло по співзвуччю з ювелірним ремеслом другого брата, Антоніо. Втім, як би там не було, ювелірне мистецтво зіграло важливу роль у становленні молодого Алессандро. На той час між ювелірами і живописцями існувало такий тісний зв'язок, що вступити до майстерні одних означало дістати прямий доступ до ремесла інших. Сандро, що неабияк набив руку в малюнку — мистецтві, необхідному для точного й впевненого

«чорніння», незабаром захопився живописом та вирішив присвятити себе йому, не забуваючи при цьому цінних уроків ювелірного мистецтва. Зокрема, чіткості в зображені контурних ліній і вмілого застосування золота, що надалі часто використовувалося художником як домішку до фарб, або в чистому вигляді для фону.

У 1464 р. Сандро вступив до майстерні Фра Філіппо Ліппі, чудового тодішнього живописця, який помер в 1467 р. у віці двадцяти двох років.

Вже ранні роботи Сандро відрізняє особлива, майже невловима атмосфера духовності, своєрідної поетичної овіянності образів.

Деякий час він відвідував майстерню Андреа Верроккіо, багатогранного майстра, скульптора, живописця та ювеліра, що очарував бригаду різносторонньо обдарованих художників-початківців. У ті часи панувала атмосфера «передового» творчого пошуку. Саме в майстерні Верроккіо, Сандро познайомився з молодим Леонардо да Вінчі. Дві найзнаменитіші картини Боттічеллі, так звані «Прімавера» («Весна») і «Народження Венери» замовлені Медічі вітлюють в собі культурну атмосферу, що виникла в медічевському крузі.

Завдяки політиці Лоренцо Медічі, що прагнув до примирення з папою та розширення культурних зв'язків Флоренції, Боттічеллі разом з Козімо Росселлі, Доменіко Гірландайо й П'єтро Перуджіно 27 жовтня 1480 р. попрямували до Риму розписувати

стіни нової, тільки, що зведені за наказом папи Сикста IV Сикстинської капели у Ватикані. Сикст IV розпорядився поставити Боттічеллі на чолі всієї роботи, а сучасники оцінили фрески майстра вище за роботи інших художників.

Боттічеллі належать, принаймні, одинадцять фігур римських пап з верхнього ряду розписів, а також три сцени основного вітвуючого циклу, розташовані один навпроти одного епізоди з життя Моісея та Христа.

Восени 1482 р.

готові фрески зайняли своє місце в капелі. Після повернення з Риму Боттічеллі написав ряд великих картин релігійного змісту, і серед них декілька тондо,

де тонкість відчуттів художника змогла повністю вилитися в

розподілі форм на площині. Тондо призначалися для прикраси апартаментів флорентійської знаті або для колекцій витворів мистецтва. Прагнення до більшої глибини та драматизму виразно виявляється і в інших творах Боттічеллі.

Вже з юнацьких років, якщо не з народження, Сандро ніс у собі високе прагнення до краси, відчуття глибокого співчуття. Прагнення до краси визначило піднесений характер його реалізму; співчуття додало фізичній красі натхнення і людяності.

міг дозволити собі припинити заняття з учнями.

Композитор багато концертував по Європі. Талант музиканта досяг вершини, Шопен був у зеніті слави. Видання творів Шопена вже не зустрічало перешкод, заняття з ним вважалися великою честю, а почути його гру було рідкісним щастям, доступним не всім.

У 1836 р. Шопен знайомиться з відомою письменницею Жорж Санд, з якою в нього нещодавні зав'язалися романтичні стосунки.

Цей період (1836–1847 рр.) став найшасливішим в їхньому житті. У Жорж Санд Шопен знайшов ідеал жінки, яка на довгі роки стала його музою. У цей період він створив свої геніальні 24 прелюдії у мажорних і мінорних тональностях, в яких серце хвилюється, тремтить, страждає, обурюється, нудиться, знемагає, радіє пестощам, знову засмучується, завмирає від страху, щоб через деякий час знову повірить сонячним променем і розквітнути в звуках весняної пасторалі.

Цей цикл прелюдій став справжньою енциклопедією творчості композитора, де він відобразив різні настрої, від інтимно-ліричного до суворого драматизму останньої 24-ї прелюдії. У прелюдіях, як і в інших мініатюрах, показане все емоційне багатство музики Шопена. За словами російського піаніста і композитора А.Рубінштейна «трагізм, романтика, лірика, геройчне, драматичне, широкорідочне, мрійливе, блискуче, величне, простота — взагалі всі можливі вирази знаходяться в його творах».

Хвороба прогресувала, але незважаючи на це, він здійснив у 1848 році гастрольну поїздку по Англії і Шотландії, яка супроводжувалася тріумfalним успіхом. Виступ 16 листопада 1848 року на польському вечорі у Лондоні став для нього останнім.

17 жовтня 1849 року в Парижі, серце видатного польського композитора і піаніста перестало битися. Похованій Шопен у Парижі, поряд з могилою свого друга В.Беліні, а серце, згідно його волі перевезено сестрою у Варшаву і скоронено в підземеллі костьолу Святого Хреста; у 1879 р. воно замуроване в одній з колон цього храму, на якій встановлена дошка з написом «Фридрику Шопену — співвітчизники».

За роки тимчасової фашистської окупації гітлерівці знищували все, що мало відношення до польського національного духу. Сумна доля спіткала й пам'ятник Шопену у Варшаві, який зруйнували і вивезли по частинах. Хотіли навіть знищити урну з серцем композитора, але польські патріоти перешкодили цьому злочину. Урна з серцем Шопена була таємно вивезена з костьолу — і лише після звільнення Польщі повернута на місце.

День повернення урни був відзначений як велика подія в житті польського народу, бо серцем композитора був завжди з батьківщиною і воно завжди буде битися в його бессмертній музичні.

Минають роки, але люди все більше відзнають та люблять Шопена як на батьківщині, так і в інших країнах, оскільки його творчість — це одна з вершин розвитку фортепіанної музики, її співуча романтична душа. Сьогодні неможливо було бы увійти музиці без прелюдії і етюдів Шопена, ноктурнів, вальсів, полонезів, балад, мазурок. За своє коротке життя маestro написав понад 200 творів. Його музика живе вже друге століття, але не втратила своєї свіжості, теплоти і виразної сили. Так довго існувати, зберігаючи молодість, можуть лише творіння великих митців.

*Шопена Вальс... Ну хто не грав його
І хто не слухав? На чих устах
Не виникла усмішка примхлива,
В чих очах не заблицала іскра
Напівкохання чи напівжурби
Від звуків тих кокетно-своєвільних,
Сумних, як вечір золотого дня,
Жаучих, як нескінчені поціунок?*
(М.Рильський «Шопен»)

В усьому світі відоме ім'я великого польського музиканта Фридрика Шопена, який відіграв величезну роль у розвитку польської культури і затвердженії її світового значення. В історії музичного

мистецтва Ф.Шопен увійшов як один з видатних майстрів, класик польської музики та її засновник.

Фридрик Шопен народився у містечку Желязова Воля, поблизу Варшави, в культурній польській сім'ї. Існує повір'я, що під час його народження під вікнами будинку зупинились мандірні музиканти, які заграли і запівали просту народну пісню. Так, символічно, сам народ зустрів майбутнього композитора на порозі його життя.

Фридрик ріс в оточенні музики, що сприяло ранньому розквіту його таланту. Батько гарно грав на скрипці та флейті, а мати мала чудовий голос. Родинне середовище, безпосередньо вплинуло на формування психології, кругозору та творчі інтереси юного обдарування. В їхньому гостинному домі часто збиралися вчені, письменники, музиканти, у яких завжди знаходився час для обговорення нових книжок, прослуховування і виконання нових музичних творів.

У 1816 році першим професійним педагогом Шопена став відомий чеський музикант В.Живіній. Незважаючи на велику різницю у віці, між ними виникла справжня дружба. Чутливий і досвідчений вчитель приступив своєму учневі любов до класичної музики, особливо до творів Баха.

Талант хлопчика розвивався дуже швидко. Вже у 12 років Шопен не поступався кращим польським піаністам. Юний віртуоз переріс свого вчителя, тому Живіній відмовився займатися з ним.

Під керівництвом батька Фридрик одночасно із зайняттям музикою, отримав гарну загальну освіту. Вже з дитинства вільно володів французькою і німецькою мовами, цікавився історією Польщі, читав багато художньої літератури. У 1823 р. його одразу прийняли до четвертого класу Варшавського ліцею. У період навчання виявились різномінітні здібності майбутнього композитора. Окрім музики хлопчик писав вірші, чудово танцював, складав невеличкі театральні п'єси. Йому навіть пророкували близьку кар'єру актора, і якщо б не любов до музики, мабуть, його б чекала слава великого драматичного актора Польщі...

З дитинства Фридрик відчув любов до народної музики. Юний музикант глибоко перейнявся духом і стилем польського фольклору, який згодом став основою його власних музичних творів.

1826 року Шопен закінчив з відзнакою курс у ліцеї — вступив до Головної школи музики (клас Ю.Ельснера). Незабаром Ельснер зрозумів, що його учень не просто талановитий — він геніальний. Під час навчання Шопен створив ряд фортепіанних п'єс (рондо, мазурки, ноктурни, вальси), а також фортепіанне троє («Дон Жуан» Моцарта, і краков'як «Велике концертне рондо»).

Поїздки містами Європи розширили його художні горизонти і сприяли встановленню необхідних для композитора зв'язків і зна-

чищували все, що мало відношення до польського національного духу. Сумна доля спіткала й пам'ятник Шопену у Варшаві, який зруйнували і вивезли по частинах. Хотіли навіть знищити урну з серцем композитора, але польські патріоти перешкодили цьому злочину. Урна з серцем Шопена була таємно вивезена з костьолу — і лише після звільнення Польщі повернута на місце.

День повернення урни був відзначений як велика подія в житті польського народу, бо серцем композитора був завжди з батьківщиною і воно завжди буде битися в його бессмертній музичні.

Минають роки, але люди все більше відзнають та люблять Шопена як на батьківщині, так і в інших країнах, оскільки його творчість — це одна з вершин розвитку фортепіанної музики, її співуча романтична душа. Сьогодні неможливо було бы увійти музиці без прелюдії і етюдів Шопена, ноктурнів, вальсів, полонезів, балад, мазурок. За своє коротке життя маestro написав понад 200 творів. Його музика живе вже друге століття, але не втратила своєї свіжості, теплоти і виразної сили. Так довго існувати, зберігаючи молодість, можуть лише творіння великих митців.

КРОК ДО ПРЕКРАСНОГО

ЗАМОК З КУПЮРИ

Літописний Лучеськ

Головна пам'ятка і гордість міста — Верхній замок, або Замок Любарті. Фортеця такого рівня збереженості в Україні набереться не більше десятка. Та Луцький замок менші знаний, аніж пам'ятки Судака чи Кам'янця-Подільського. Його наче не існувало для радианських істориків: про нього й словом не згадано у фундаментальній «Історії Волині» (О.Г.Михайлук та інші — Львів, 1988 р.), замку присвячено лише кілька речень в «Історії Луцька» (І.В.Кичій, О.Г.Михайлук — Львів, 1991 р.). Дивно, адже саме ця споруда охороняла столицю Волині протягом століть...

Заглянемо в історію. Люди оселилися в цій місцевості, поблизу річки Стир, ще на початку Х ст. А наприкінці цього ж століття на місці поселення було насыпано оборонний вал — висотою лише один метр. Так невеличке село почало перетворюватися на місто. Як зазначив у своїй хроніці польський літописець Ян Длугош, саме у 1000 році Луцьк заснував київський князь Володимир Святославович. Сучасні історики з Длугошем особливо не сперечуються — версія цілком імовірна.

На початку XIII ст. замок перетворюється на князівський двір, тут виростає перша мурована споруда міста — церква Івана Богослова, майбутня катедра луцьких єпископів. Мешканці замка не лише воювали, а й відпочивали. Принаймні в шахі грали точно: археологи знайшли різьблені кістяні фігури.

За часів Любарта

Мурований замок з'явився в Луческу все ж пізніше, в часи правління Любарта, який одружився з Агріпіною, дочкою луцького князя Андрія, отримавши від дружини у придане Луцький удел (1331 р.). У 1340 році Любарт з уздільного стає великим князем Володимиро-Галицької Русі, а невдовзі своєю столицею обирає Луцьк. Люстрація споруди від 1545 р. стверджує: «...Іх напервей Велікій князь Любарт почал бил тій обидва замкі муроваті, а на нім князь Світргайло доконивал». На той час пройшло вже 160 років від смерті Любарта, але більш ранніх згадок про муровану споруду історія не зберегла.

Але виникає питання, які «обідва» замки? Все вірно: в Луцьку була не одна, а дві споруди. Крім власне замка Любарта — Окольний замок, що примикає до нього із заходу і відділяється перекопом (рівом). Тут мешкали міщани, яких князівська резиденція витіснила зі старого замка. Дотепер від цих міських укріплень збереглася лише вежа Чарторийських та фрагменти стін. На відміну від Верхнього замка, залишки Окольника до туристичних маршрутів практично не входять — спробуй знайти ту збережену вежу серед плутаної приватної забудови. Втім, було б бажання, а

орієнтир у вигляді гострого даху башти побачити не так і важко.

Таємнича корона Вітовта

...У 1392 р. Луцьк «навічно» переходить до Вітовта Кейстутовича. Його правління в місті не забули: популярний луцький ресторан носить називу «Корона Вітовта», а серед міських топонімів є ще Вітольдів колодязь. Князь перетворив це місто на своєрідну південну столицю Литовсько-Руської держави. Кейстутович заснував тут католицьку катедру та домініканський монастир, побудував мости й дороги, запросив у Луцьк вірменів, караїмів і німців. У замку з'являється Владича вежа, мури нарешті замикають кільце між усіма трьома баштами.

У січні 1429 р. до Луцька з'їжджаються з п'ятнадцяти держав європейські монархи, такі як: німецький імператор Зигмунд, датський король Ерік IV, польський монарх Ягайло, велики магістри Тевтонського та Лівонського орденів, легат Папи Римського — Андрій, великий князь Московський Василій у супроводі митрополита Фотія і князів Тверського та Рязанського, посол візантійського імператора Палеолога. Було й багато інших можновладців, а про сім' монархів, челядь і охорону вже й не казати. Всього до Луцька прибуло понад 15000 тис. гостей, тоді як місцеве населення ледь налічувало 5000...

На цьому середньовічному «саміті» розглядалися важливі проблеми: міждержавні відносини, спільні коаліції проти дедалі сильнішої Османської Порти, рівні права для католицької та православної церков та... коронація Вітовта. Папський нунцій вже віз у столицю Волині обсипану діамантами корону — та чи то вона десь зникла по дорозі, чи, як стверджує легенда, її розрубали на шматки й розвезли в усі куточки Європи. Так чи інакше, стати королем Вітовту не судилося. Ягайло рішуче відмовився вважати Вітовта са-модержцем, хоча володіння князя простягалося від Балтики до Чорного моря. (Місцеві кажуть, що польський король просто позадував краси корони).

Правосуддя по-середньовічному

Тим часом Вітовт образує не забув: того ж року князь наказав укріплювати волинські замки, готовуючись до війни з Польщею. Але поститися не встиг. Луцька війна спалахнула через рік після його смерті, у 1431 році, за правління Свидригайла. Цілий місяць Луцький замок витримував важку облогу, латаючи стіни, які щоразу руйнували польська

артилерія, аж поки польський монарх литовським князем не помирилися.

А в 1436 році Високий замок успішно штурмували війська великого князя Литовського Сигізмунда. Легенда стверджує, що позбавлений вотчини Свидригайло сім років пас овець на Волошині, поки не отримав знову улюбленій Луцьк у володіння. Міщани радо зустріли князя-вигнанця, і той вдячно обдаровував підлеглих селами та маєтками. За Свидригайла Луцьк претендував на об'єднавчий центр всієї України-Русі. У князівській раді 1436—1438 рр. засідали київський воєвода та подільський староста. Саме в часи Свидригайла Луцький замок став повністю цегляним, з трьома вежами однакової висоти.

...Втративши статус княжої резиденції, замок став осередком

духовної, адміністративної й судової влади краю. Підвали башт слугували в'язницею, засуджених до смертної кари стручували на Замковій або Ринковій площах. При замковому палаці було спеціальне приміщення для допиту правопорушників нещяхетського стану. Правосуддя в ті часи більше нагадувало інквізіцію. Так, у 1583 році нещасну служницю Настасію Охлоповської піддали тортурам, бо дівчина була свідком того, як Охлоповська вбила свого чоловіка Бориса. «...Ее кат в Луцьку тут мучил, голову остріг й коси уризal, рани на плечах й на боках, свечамі пік... на драбину развязавши тягнул». Намагаючись приховати правду, яка обов'язково випливла б, родичі Охлоповської викрали дівчину з в'язниці, вбили її та вкинули тіло до криниці. А що ж вельможна Настасія? Після внесення вироку її взяли на поруки опікуні. А потім вона ще довго судилася з родичами вбитого за маєткі.

Від княжої резиденції до руїни

Наши уявлення про те, яким був замок століття тому, сильно приправлені казковістю. Люстрація укріплень Луцька в XVI—XVII ст. не-приємно вражают: всі три башти вимагають негайногого ремонту, відсутні ланцюги для підйомного моста, вали та рови засипані сміттям, продовольчих запасів немає. У ще гіршому стані був Окольний замок із зігнаними фрагментами його дерев'яних стін та похиленою від старості брамою. Вже в ті часи міські укріплення почали втрачати своє стратегічне значення...

У 1795 році Луцьк увійшов до складу Російської імперії. Любартова споруда почала перетворюватись на мальовничу руїну. Після численних пожеж у XIX ст. лучани почали сприймати колишній форпост як джерело каменю для відбудови осель. У 1863 році уряд навіть видав «височайше повелення» розібрати В'їздову башту і Південний мур. На аукціоні цей фрагмент замкового муру продали за 373 карбованці, а початкова ціна була всього 18 карбованців 50 копійок... Те, що фортеця не стала жертвою міщан, — заслуга будівничих Любарта. Кладка була міщною, розбирати замок виявилось важко. До міста почали навідуватися художники та інші романтично налаштований люд, що помилуватися руїнами. Нарешті у 1885 р. стало зрозуміло, що таку красу краще зберегти, а не розвалити. До замка почали ставитися як до пам'ятки історії. Хоча охороняли його часом у досить дивний способ. Скажімо, перед візитом у 1890 р. Олександра III на В'їздовій вежі розібрали аттик, аби, бува, не впав на монарха.

Що маємо зараз?

В'їздова вежа зображеня на 200-гривневій купюрі: так Луцький замок можливо, став найупізнаванішою українською спорудою. Міцні 10-метрові товщини стін завдовжки 240 метрів з'єднують три башти. У Владичій розмістилися арсенал і унікальна колекція дзвонів. У В'їздовій — виставка будівельної кераміки «Плитниця».

Лише залишки фундаментів підказують, де були палац Вітовта та церква Івана Богослова. Більше пощастило Шляхетському будинку (1789 р.) і палацу єпископа (1814 р.) — вони приймають у своїх залах гостей міста. Шороку в замку проводяться лицарські турніри «Меч Луцького замка». Підекують у місті про плані відбудови Окольного замка. І здіймається над міським базаром замок Любарта: сакральне над профанованим, вічне над сьогоденним.

ТЕТЯНА БОРИСЮК —

студентка ІІ курсу

відділення МІІ

ЦІВІЛЬНОМУ КОДЕКСУ

Лише тобі служу законе,
Ти мій надійний путівник,
Святими є твої канони,
Ти мій судя, мій помічник.
Кожен рядок, і слово, й букву,
Я тому Кодексу віддам,
Який нас ввів у храм науки,
Цівільним хтось його назвав.
Він прийнятій у нас в державі,
Складається із шести книг,
Тепер докладніше бажаю,
Я розказати кожну з них.
А перша книга я скажу Вам,
Поняття містить основні,
Як захистити своє право,
Методи взвищі правові.
Яскраво всім Вам розрізумачить,
І правочини і майно,
І скаже Вам, що товариство
Командитне і повне було.
Та невірно я щось формулюю
Бо існують вони й дотепер,
А крім них іще є господарчі,
І товариства із інших ще сфер.
Книга перша розкриє миттево,

Всі зв'язки із «особами» нам,
А вони юридичні й фізичні
Й зрозуміло це стає всім Вам.
Розділ другий відкривши уважно,
Прочитай кожен термін і знай —
це фундамент для нас є важливий,
Тож будь ласка ти це пам'ятай.
А книга друга трішки менша,
Немайнові подасть права
Опише чітко соціальнє,
Ta ще й природне всім буття.
А третя книга нам пояснить
Про право власності всю суть,
як їх набути, припинити,
як в ситуаціях нам бути.
І розшифруєши ти одразу
Поняття нібито важкі,
Бо емфітезис, суперфіцій,
Не так це складно, вір мені.
Інтелектуал цінівся завжди,
В усі роки, в усі часи
І право з ним, яке зв'язало
Четверта книга сповістить.
Також склон, як нам не дивно
Суміжні вилися права
Ці фонограми і програми
Громадськість знає світова.
Художня справа і культура,
Все, що ми творимо самі
Лиш право автора пояснить
І скаже в чому ми праві.
І комерційна таємниця,
компонування мікросхем,
і торговельна марка навіть
нам безліч вирішить проблем.
Сорти рослин, устаткування,
І наукові відкриття,
Четверта книга зачіпає,
Яскравий приклад для життя.
А п'ята книга є масштабна
І зобов'яже й укладе,
Про договори все розкаже

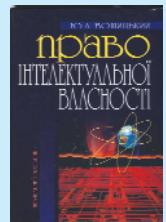
Їх забезпечить й розірве.
Початком є зобов'язання,
де є боржник і кредитор.
Один же чинить певну дію,
А другий ставить ряд вимог.
А що є договір насправді?
Кількох домовленість сторін,
Скількох і як, Вам розшифрує
Друга частина п'яти з книг.
Купівля-продаж актуальна
Бо ми всі з Вами покупці
Товари якісні й не дуже
Дають нам часто продавці.
Права, обов'язки і якість
Асортимент, і плюс ціна,
Комплектність, тара і придатність,
Це треба знати, як два на два.
Дарунки, звісно це чудово,
Вони нам настірі підіймуть,
Та правова на все основа
Нам головне це не забути.
Бо дарування договори,
Нюанси мають ключові
І щоб проблеми не зустріти
Невпинно чити треба їх.
Квартиру хочеш собі зняти
Я варіант подам один,
Це найм? оренд? заключити
На місяць, рік, пару годин.
Але якщо знімати не хочеш,
Бажання зараз є купити
Тоді візьми кредит у банку,
Отримаєш його ти вміти.
Позикодавець гроши видаст,
А позичальник їх візьме
А згодом ідентичну суму
Сторона перша поверне.
Бо це все позико зв'ється
В угоді цій таке ім'я.
Її отримати тут зможе
Кожна людина і сама.
Серйозна річ — це є факторинг

Клієнт і фактор діють там,
де гроши є предмет угоди,
Їх укладай не на словах.
За договором страхування,
Особа перша — страховик,
За остаточним підписанням
Платити другий певно звік.
Грошову суму як потрібно,
А страховувальник, також їм
Сплатити платежі страхові
Усе по-праву, тільки б зміг.
Вчинити злочин, перша справа,
Нюанс є інший, як з ним бути?
Це школу як відшкодувати,
І потерпілім повернуть.
А видів школи кілька маєм:
Де майнова бере верхи,
Бо другий вид — це є моральна,<

КНИЖКОВА ПОДІЯ

Книги, видані професорсько-викладацьким складом
Київського університету права НАН України у 2008–2009 pp.

Ю.Л. Бочинський. Право інтелектуальної власності: навч. посібник. — К.: Логос, 2007. — 488 с.

Метою навчального посібника є висвітлення загальних першочергових питань щодо регулювання відносин, які складаються у процесі створення, оформлення прав, захисту та використання обєктів інтелектуальної власності. У посібнику комплексно викладено теоретичні та практичні основи права інтелектуальної власності, основні положення чинного законодавства в цій галузі, історія їх становлення. Видання розширяє знання з предмета «Право інтелектуальної власності», активізує і розвиває логічно-розумове мислення, загальнотипову культуру студентів у процесі застосування теоретичних знань та положень відповідних законів, сприяє формуванню широкотипової, загальної культури та правової свідомості серед студентської молоді.

О.М. Костенко. Проблема № 1 сучасної цивілізації (в украйнському контексті): Монографія. — Черкаси: СУЕМ, 2008. — 112 с.

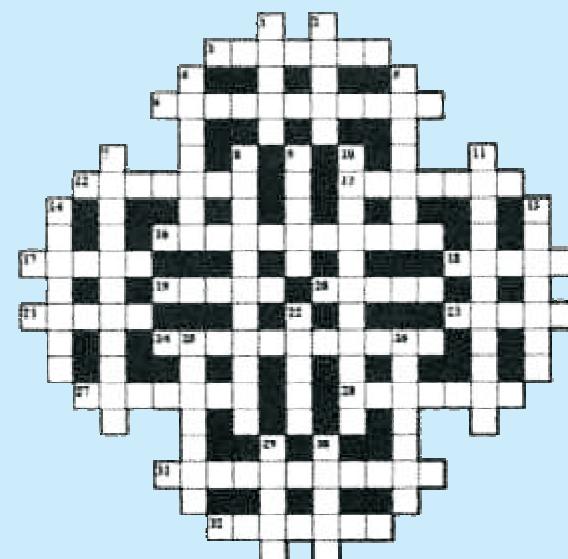
Монографія розкриває питання універсального, соціального натурализму, соціологічного та культурологічного підходів до права. Соціологічний підхід до правових відносин являє підпорядкованість логіці, наслідуванню принципів соціального детермінізму, розуміння значення важливості, з позиції соціології права, морально-правових якостей, які суспільство спромоглося розвинуті в людині. Культурологічний підхід до права, запропонований автором, припускає, що правові явища, окрім суту юридичних знань, несуть у собі зміст неюридичного характеру, що дозволяє поглянути на соціальну буття права з боку самозаконодавчих початків людської діяльності. На підставі авторського вирішення світоглядної проблеми, пропонується нова концепція основного питання сучасної цивілізації та доктрина забезпечення правопорядку.

Гендерні паритети в умовах трансформації / кол. авт.: За заг. ред. Н.М. Оніщенко, Н.М. Пархоменко. — К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2007. — 372 с.

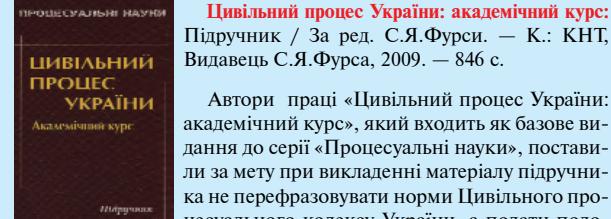
У монографічному дослідженні «Гендерні паритети в умовах трансформації суспільства» автори здійснили спробу розкрити сутність та значення тендерної правової теорії. Основна увага науковців зосередилася на розкриті сутності, значення та природі тендерного права, тендерних правовідносин, подолання деформації правової свідомості, особливостях, формах і методах здійснення тендерної експертизи нормативно-правових актів.

С.І. Юшина. Державне регулювання зовнішньої торгівлі в Україні: Монографія. — К., 2007. — 149 с.

У монографії досліджується організаційно-правові засади державного регулювання зовнішньої торгівлі, визначені по-няття, об'єкт, мета, завдання та принципи. Досліджено теоретичні аспекти формування та розвитку законодавчого забезпечення державного регулювання зовнішньої торгівлі в Україні, розглянуто систему органів державного регулювання зовнішньої торгівлі шляхом аналізу її компетенції, особливості правового регулювання основних адміністративних процедур у сфері легітимації здійснення зовнішньої торгівлі в Україні. Видання розраховано на науковців, викладачів та студентів.

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:
3. Назва однієї із сторін у суді. 6. Правовстановлюючий юридичний факт за Сімейним кодексом України. 12. Країна на півдні Тихого океану, частина Меланезії. 13. Насильницький спосіб здійснення національної політики шляхом знищення окремих народів, іх частин або іх окремих представників. 16. Основна форма підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів при вищих навчальних закладах. 17. У деяких країнах виборна або призначувана монархом посадова особа, що здійснює адміністративні, поліцейські та деякі судо- функції. 18. Гетьман Війська Запорізького в еміграції (1710—

Цивільний процес України: академічний курс:
Підручник / За ред. С.Я.Фурси. — К.: КНТ, Видавець С.Я.Фурса, 2009. — 846 с.

Автори праці «Цивільний процес України: академічний курс», який входить як базове видання до серії «Процесуальні науки», поставили за мету при викладенні матеріалу підручника не перефразовувати норми Цивільного процесуального кодексу України, а подати положення законодавства в їх поступовому розвитку та з урахуванням тих суперечностей і прогалин, які існують в його нормах. Студентам надається не тільки суто теоретичні концепції, а й бачення цивільного процесу крізь призму практичного застосування його норм, особливо розглядаються проблемні та дискусійні питання. Книга спрямована на підготовку нового покоління юристів, здатних вести дискусії на високому теоретичному рівні.

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ КУЛ ЧИТАНЯ

Наукові читання. Присвячені пам'яті
В.М. Корецького: Зб. наук. праць / Ред.
кол.: Ю.С.Шемшученко, Ю.Л.Бо-
шицький, А.С.Мацко, О.В.Чернецька.
Рік видання — 2009 р. Кількість
сторінок — 585.

У збірнику наукових праць Других читань, присвячених пам'яті видатного українського правознавця, академіка Володимира Михайловича Корецького, опубліковані статті вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема, наукові дослідження з теорії держави і права, міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, порівняльного правознавства тощо.

Другі читання містять як сучасний аналіз творчої спадщини Володимира Корецького, так і осмислення сучасних проблем розвитку права в нашій державі, ідеям та проблемам формування правової системи України, актуальним проблемам міжнародного права, цивільного права західних держав.

богозніння відноситься до іакуніства.

У багажнику кожного також на території Австралії обов'язково повинен знаходитися шток сіна.

Не можна ходити містом у юніому одязі, повстяних штанах та з чутливим на обличчя, тому що так виявляють злоніжки.

Кримінальний кодекс Австралії прямо підкреслює, що поведінка особи не може відніматися злоніжкою, яку вона виражала у спаї, компульсії або іншому мимоволіному русі, а також яку здійснювалася у стані спін.

Не можна захищати кіно в машині без пальто.

Відповідно до акту про комунікацію 1991 року Ваш модем не повинен піднімати службу при піршому дзвінку. Якщо ж таке сталося, Ваш модем може бути визнаний небідгодіним необхідним умовам, а ви отифіковані на 12 тис. доларів.

Суспільство закону штату Вікторія (Австралія) посіяло лікіфірованих штанів у неділю після дванадцяти годин дні.

ЦІКАВІ ЗАКОНИ АВСТРАЛІЇ

У різних країнах світу є смішні та дивні для сучасної людини закони, інші нормативно-правові акти або приписи. Правозахисні організації США для законів, з якими вони борються, вигадали назустріч «dumb laws» — безглазі закони.

Але певні з цих законів для того часу, в якому вони приймалися, були не такі вже й безглазі. Про появу, наприклад, деяких законів, вміщених нижче, можна здогадатися, знаючи основи релігії, моралі, традицій та побуту народів світу, у даному випадку — Австралії.

Всі бачи կвапні повинні надавати копію то, що маємо для копії відібувати.

Шерін довільного ув'язнення в Австралії дорівнює 25 рокам.

В Австралії заборонено гадати на кафах Шафо, оскільки таке

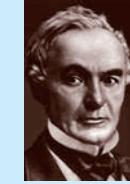
Видатні письменники-юристи Франції

Здебільшого читачам здається, що їхні улюблені письменники навчались літературній справі в якихось спеціальних навчальних закладах, адже вони так вміють передати події, характери, образи людей, що постають зі сторінок книг. Але це не завжди відповідає дійсності — раніше взагалі не було таких спеціалізованих навчальних закладів, тому серед видатних письменників зустрічались і філософи, і математики, і хіміки, і юристи.

Якщо спитати наших студентів, які казки вони любили в дитинстві, багато з них згадують «Попелюшку» або «Кота в чоботях» геніального французького казкаря Шарля Перро. А чи всі майбутні правознавці знають, що Шарль Перро за освітою та сферою професійної діяльності був юристом? А казки він писав для свого сина, і публікував також під його ім'ям для того, щоб зберегти свій авторитет перед адвокатів Франції та відрізнити від інших, більш серйозних, на його погляд, творів. Перро насправді це вдалося: залишивши авторитетним професіоналом у юридичних колах і, водночас, увійти в історію світової літератури.

Декілька поколінь дітей та дорослих в усьому світі безліч разів дивились всі серії феноменального, популлярного французького фільму про Фантомаса — невловимого розбійника з обличчям, скованим під маскою. Автором романів про Фантомаса був Марсель Ален — французький письменник і журналіст, який писав свої твори у співавторстві з П'єром Сувестром. Марсель Ален народився в сім'ї адвоката, пішов по стопам батька — вивчився на юриста, після чого став журналістом, а потім і письменником. Він був надзвичайно плодовитим письменником: написав понад 400 романів як у співавторстві, так і самостійно. Письменник часто скаржився на свою популярність, пов'язану з кінематографічним образом Фантомаса.

Проспер Мериме народився в родині хіміка та живописця. Закінчив курс юридичних наук у Парижі. Універсальність освіти, в тому числі й літературної, виділяла Мериме з середовища інших французьких письменників того часу. Проспер навіть вивчив російську мову для того, щоб читати твори Пушкіна та Гоголя в оригіналі. Твори О.С.Пушкіна Мериме перекладав для французької публіки. Серед великого літературного спадку письменника, найбільш відомим твором П.Мериме стала новелла «Кармен», за мотивами якої композитор та хореограф створили оперу, сіоту, балет, і яка стала джерелом натхнення для багатьох живописців.

АФОРІЗМИ

Інколи в одній влучній фразі більше змісту, ніж у цілому трактаті або літературному творі. Афоризм — це своєрідний згусток життєвої мудрості, знайомство з яким значно полегшує молоді задачу реалізуватися в повній мірі як людині. Афоризми відрізняються такою лаконічністю та точністю форм, що в них найбільш яскраво відображаються виразність, сила думки та слова від давньої Греції до сьогодення.

Сміливість — початок перемоги.

Правда пасифікоха, яку її висловлюють вміло.

Переможці силише ہرانے за переможених.

Два основних підвиди людської природи — це розум та роздум.

Характер с не чує інше, як добреасна земля.

Рух — скіфська життя.

Жодне вимовлене слово не присвоєє стільки коштовності, скільки після нескінченної.

Навесні слухати, і ти зможеш отримати коштовні павільйони з тих, хто говорить потано.

С три способи видовідати на занітті: скажиши необхідне, видовіши і напоффіши занітті.

Платарх (бл. 45 р. — бл. 127 р.) — письменник та історик Давньої Греції

Засновник: Київський університет права НАН України

Головний редактор: Ю.Бочинський

Редакційна колегія: О.Харченко, Т.Ярошевська

Дизайн: Н.Іванченко; Коректор: С.Комишан

Адреса редакції: 03142, Україна, м.Київ, вул.Доброхотова, 7а

